

A. Galič: PRAKTIČNI PRIMERI V ZVEZI Z UREDBO O EVROPSKEM IZVRŠILNEM NASLOVU ZA NESPORNE TERJATVE – predavanje v Čatežu, 19.11.2007

1. Toženec je v delovnem sporu odgovoril na tožbo in ugovarjal zahtevku. Nato ni prišel na prvi narok za glavno obravnavo. Sodišče je (ob ugotovitvi, da je tožba sklepčna) izdalo zamudno sodbo. Ali se ta lahko potrdi kot evropski izvršilni naslov?

2. Odgovor na tožbo, v katerem je oporekal zahtevku, je za toženca poslal odvetnik. Pooblastila ni priložil. Sodišče mu je naložilo rok, da v 15 dneh predloži pooblastilo. Ta rok je potekel 1.3.2007. Odvetnik je nato pooblastilo vendarle poslal in sicer 10.3.2007. 15.3.2007 je sodišče izdalo zamudno sodbo z utemeljitvijo, da toženec na tožbo ni odgovoril, odgovora na tožbo, ki ga je vložil odvetnik, pa ni mogoče upoštevati, saj niti v dodatnem roku ni predložil pooblastila. Ali se zamudna sodba lahko potrdi kot EIN?

Čl. 3 UEIN:

....

Zahtevek se šteje za nespornega, če:

(a) se je dolžnik izrecno strinjal z njim s pripoznanjem ali s poravnavo, ki jo je potrdilo sodišče ali je bila sklenjena pred sodiščem med postopkom; ali

(b) mu dolžnik med sodnim postopkom ni nikoli ugovarjal skladno z ustreznimi postopkovnimi pravili na podlagi zakonodaje države članice izvora; ali

3. V odgovoru na tožbo je toženec ugovarjal, da ni podana mednarodna pristojnost slovenskega sodišča. Drugih ugovorov ni podal. Sodišče je ugotovilo, da ugovor o pomanjkanju mednarodne pristojnosti ni utemeljen. Sodišče je nato ocenilo, da toženec ustreznega odgovora na tožbo sploh ni podal in je izdalo zamudno sodbo. Ali je ravnalo prav? Ali se ta zamudna sodba lahko potrdi kot EIN?

4. Prodajalec od kupca na podlagi fakture zahteva plačilo za dostavljeno blago. Sodišče izda sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine (ali plačilni nalog). V ugovoru dolžnik navede konkretna dejstva, s katerimi utemeljuje, da je blago imelo stvarne napake. Za to priloži tudi dokaze – listine, fotografije, predlaga zaslišanje prič. Ob tem navede, da je zaradi stvarnih napak uveljavil jamčevalno sankcijo odstopa od pogodbe in da zato zahtevek za plačilo ni utemeljen. Tudi glede tega je sodišču priložil kopijo obvestila o odstopu od pogodbe, ki ga je poslal upniku.

Čl. 61 ZIZ

..... se šteje, da je ugovor v tem delu obrazložen, če določnik navede dejstva, s katerimi ga utemeljuje in predlaga dokaze, s katerimi se ugotavljajo dejstva, ki jih navaja v ugovoru.

Čl. 62 ZIZ:

Sodišče ne ravna po prejšnjih odstavkih tega člena, če ugovor ni obrazložen oziroma je prepozen, nepopoln ali nedovoljen. V teh primerih sodišče ugovor v skladu z zakonom s sklepom zavrne ali zavrže.

5. Sodišče je izdalo zamudno sodbo. Toženec se je pritožil in v pritožbi uveljavljal, da je bila tožba nepravilno vročena. Vročena naj bi namreč bila njegovim staršem v njihovem stanovanju, vendar pa toženec trdi, da sam tam ne živi. Sodišče je ugotovilo, da ta procesna kršitev ni podana, saj je tožba pravilno bila vročena na naslovu pravega stanovanja toženca. Pritožbo je zavrnilo in potrdilo zamudno sodbo sodišča prve stopnje. Ali je mogoče zamudno sodbo potrditi kot EIN? Kaj sploh je sodna odločba, ki se potrdi kot EIN – zamudna sodba sodišča prve stopnje ali sodba sodišča druge stopnje, ki potrjuje sodbo sodišča prve stopnje?

6. Sodišče je izdalo zamudno sodbo. Toženec je vložil predlog za vrnitev v prejšnje stanje. Navedel je, da je bila tožba sicer vročena skladno z ZPP, vendar pa se sam zaradi daljše odsotnosti ni pravočasno s tožbo seznanil in ni mogel nanjo odgovoriti. Obenem je vložil še odgovor na tožbo. Sodišče je ugotovilo, da predlog za vrnitev v prejšnje stanje ni utemeljen in ga je zavrnilo. Ali je zamudno sodbo mogoče potrditi kot EIN?

7. Tožnik je s tožbo zahteval plačilo 20.000 EUR »z zakonitimi zamudnimi obrestmi od 1.4.2005 do plačila« ter »plačilo stroškov«. Ker toženec ni odgovoril na tožbo, je sodišče izdalo zamudno sodbo, s katero je tožencu naložilo, da plača 20.000 EUR »z zakonitimi zamudnimi obrestmi od 1.4.2005 do plačila«. Naknadno je s sklepom odločilo še, da je toženec dolžan plačati 300 EUR stroškov (te je tožnik priglasil v skladu s 7. odstavkom 163. člena ZPP). Ali se lahko zamudna sodba in sklep o stroških potrdita kot EIN?

Čl. 7 UEIN

Kadar sodba vključuje izvršljivo odločbo o znesku stroškov v zvezi s sodnim postopkom, vključno z obrestmi, se potrdi kot evropski nalog za izvršbo tudi glede stroškov, razen če dolжник izrecno ugovarja svoji obveznosti nositi take stroške med sodnim postopkom, v skladu z zakonodajo države članice izvora.

Čl. 16 UEIN

Da bi dolžniku zagotovili vse ustrezne informacije o zahtevku, mora listina o začetku postopka ali enakovredna listina vsebovati naslednje:

...

(c) če se zahtevajo obresti na zahtevek, obrestno mero in obdobje, za katero se zahtevajo obresti, razen če se po zakonodaji države članice izvora z zakonom določene obresti avtomatično dodajo glavnici;

8. Preambula Uredbe v točki 13 določa: »Predvsem se noben način vročanja, ki temelji na pravni fikciji glede izpolnjevanja teh minimalnih standardov, ne more šteti kot zadosten za potrditev sodbe kot evropskega naloga za izvršbo.« Ali je sploh možno potrditi kot EIN zamudno sodbo, če je bila vročitev opravljena po »fikciji« na način iz 141. in 142. člen ZPP?

9. Sodišče je vročitev tožbe opravilo tako, da jo je vročevalec izročil osebi, ki dela na istem delovnem mestu kot toženec. Izdana je bila zamudna sodba. Ali se ta lahko potrdi kot EIN?

10. Sodišče je vročitev tožbe opravilo tako, da jo je vročevalec izročil 8-letnemu toženčevemu otroku. Odgovora na tožbo ni bilo. Ali je vročitev pravilna in ali se lahko zamudna sodba potrdi kot EIN?

11. Sodišče je vročitev tožbe toženi d.o.o. opravilo na naslovu, vpisanem v sodnem registru. Vročevalec je ugotovil, da na tistem naslovu tožena pravna oseba sploh ne posluje in tudi nima hišnega poštnega nabiralnika. Kljub temu je vročitev opravil, skladno s čl. 141/4 ZPP. Prišlo je do zamudne sodbe in ta je postala pravnomočna. Ali se lahko potrdi kot EIN?

Člen 14 UEIN

1. Vročitev listine o začetku postopka ali enakovredne listine in vseh sodnih pozivov na sodno obravnavo dolžniku se lahko opravi tudi na enega od naslednjih načinov:

.....

(c) z oddajo listine v poštni nabiralnik dolžnika;

(d) z deponiranjem listine na poštne uradu ali pri pristojnem javnem organu in oddajo pisnega obvestila o tem deponiranju v poštni nabiralnik dolžnika, če pisno obvestilo jasno označuje naravo listine kot sodne listine ali pravni učinek pisnega obvestila kot izvršitev vročitve in začetek teka rokov;

(e) s poštno vročitvijo brez dokazila na podlagi odstavka 3, ko ima dolžnik svoj naslov v državi članici izvora;

(f) V tej uredbi vročitev na podlagi odstavka 1 ni sprejemljiva, če dolžnikov naslov ni poznan z gotovostjo.

12. Sodišče v Sloveniji tožbe v Srbijo ni moglo vročiti. Zato je tožencu v skladu s čl. 82 ZPP postavilo začasnega zastopnika in mu vročilo tožbo. Ker tudi začasni zastopnik ni mogel pravočasno vzpostaviti stika s tožencem, o zadevi pa tudi ni imel relevantnih podatkov, na tožbo ni odgovoril in prišlo je do zamudne sodbe. Ali se ta lahko potrdi kot EIN?

Čl. 15 UEIN

Vročitev na podlagi člena 13 ali člena 14 se lahko izvrši tudi zastopniku dolžnika.

13. Sodišče je tožbo vročilo na način, skladen z Uredbo (v nabiralnik na naslovu dejanskega stanovanja). Ker toženec na tožbo ni odgovoril, je izdalo zamudno sodbo. Te sodbe pa tožencu nato ni vročilo na način, skladen z Uredbo (vročilo jo je sosedu toženca). Ali se zamudna sodba kljub temu lahko potrdi kot EIN?

14. Vročevalec je tožbo vročil osebi, zaposleni na istem delovnem mestu kot toženec. Toženec je na tožbo odgovoril, vendar je sodišče odgovor na tožbo štelo za neobrazloženega. Zato je izdalo zamudno sodbo. Ali se ta lahko kljub temu, da vročitev ni bila opravljena na enega izmed načinov, določenih v Uredbi, lahko potrdi kot EIN?

15. Ali pravni pouki, vsebovani v pozivu tožencu, da odgovori na tožbo, v praksi slovenskih okrajnih in okrožnih sodišč ustrezajo zahtevam UEIN?

Člen 17

V listini ali skupaj z listino o začetku postopka, enakovredni listini ali pozivom na sodno zaslišanje, je treba jasno navesti naslednje:

(a) veljavna postopkovna pravila za ugovarjanje zahtevku, vključno z rokom za ugovarjanje zahtevku v pisni obliki ali časom sodne obravnave, imenom in naslovom institucije, na katero je potrebno nasloviti odgovor ali kjer je treba biti navzoč, in ali je obvezno, da ga zastopa odvetnik;

(b) posledice odsotnosti ugovora ali izostanka navzočnosti, predvsem, kjer je primerno, možnost, da se lahko proti dolžniku izda ali izvrši sodba in odgovornost za plačilo stroškov v zvezi s sodnimi postopki.

16. Avstrijsko sodišče je kot EIN potrdilo zamudno sodbo, izdano proti slovenskemu tožencu. Upnik je nato zahteval izvršbo v Sloveniji (pred Okrajnim sodiščem v Ljubljani). Po začetku izvršilnega postopka je dolžnik na to sodišče vložil predlog za umik EIN.

Čl. 42c ZIZ določa, da je *za razveljavitev potrdila iz čl. 42a (tj. EIN) pristojno sodišče, ki vodi izvršilni postopek*. Če pa izvršilni postopek še ni uveden, je pristojno okrajno sodišče, na območju katerega ima dolžnik stalno ali začasno prebivališče.

Čl. 10 UEIN določa:

Potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo se na zahtevo sodišču izvora:

(a) popravi, kadar zaradi vsebinske napake obstaja neskladje med sodbo in potrdilom;

(b) umakne, kadar je bilo očitno napačno odobreno glede na pravila, določena v tej uredbi.

17. Okrožno sodišče v Kopru je kot EIN potrdilo zamudno sodbo, izdano proti avstrijskemu tožencu. Upnik je nato predlagal izvršbo v Avstriji. Avstrijski dolžnik je pri Okrožnem sodišču v Kopru predlagal »umik« EIN, ker so bila očitno kršena jamstva glede vročanja. Kaj naj stori sodišče?

18. Okrožno sodišče v Kopru je izdalo zamudno sodbo. Ta je postala pravnomočna in sodišče jo je potrdilo kot EIN. Kasneje je toženec uspel s predlogom za vrnitev v prejšnje stanje in sodišče je zamudno sodbo razveljavilo. Ali naj razveljavi tudi potrdilo o EIN?

19. Slovensko sodišče je leta 2006 izdalo zamudno sodbo. Upnik je novembra 2007 predlagal, da se ta sodba potrdi kot EIN. Sodišče je predlog zavrnilo. Ali je ravnalo prav? Ali je dopustna pritožba?

20. Kaj pa če bi v zgornjem primeru sodišče potrdilo o EIN izdalo? Ali ga je treba vročiti dolžniku in ali se dolžnik lahko pritoži?

21. V Sloveniji upnik 1.2.2007 predlaga izvršbo švedske zamudne sodbe, izdane 1.3.2006, ki je bila na Švedskem kot EIN potrjena 1.11.2006. Ali lahko dolžnik pred slovenskim sodiščem v izvršilnem postopku uveljavlja, da je obveznost iz omenjene sodbe plačal že 1.12.2006? Kaj pa okoliščino, da je plačal 1.6.2006.

22. V Sloveniji upnik predlaga izvršbo iz nemške zamudne sodbe, potrjene kot EIN. V vmesnem času je na podlagi pravnega sredstva nemško sodišče zamudno sodbo razveljavilo. Ali lahko dolžnik v izvršilnem postopku v Sloveniji ugovarja, da je izvršilni naslov prenehal obstajati (čl. 55/1, tč. 4 ZIZ).

23. Zamudna sodba slovenskega sodišča je postala pravnomočna 1.6.2006. Mesec dni kasneje je upnik umrl. Ali lahko njegov sin kot dedič predlaga, da se zamudna sodba potrdi kot EIN? Če je odgovor pozitiven, na koga naj se glasi potrdilo o EIN – na tožnika (čeprav je medtem umrl) ali na dediča?

24. Avstrijsko sodišče je kot EIN potrdilo zamudno sodbo. Kasneje je upnik umrl. Izvršbo je na podlagi EIN v Sloveniji zahteval upnikov dedič. Sodišče v Sloveniji je izreklo, da izvršbe ni mogoče zahtevati neposredno na podlagi EIN, saj je vmes prišlo do pravnega nasledstva. Izreklo je, da morda ni sporno, da je predlagatelj res pravni naslednik, vendar pa ne gre za položaj po UEIN, pač pa je treba najprej zahtevati priznanje izvršljivosti v Sloveniji po sistemu Bruseljske uredbe. Ali je sodišče ravnalo prav?

25. Na Nizozemskem je bila sklenjena sodna poravnava. Nato je upnik v Sloveniji predlagal priznanje izvršljivosti te sodne poravnave (eksekvaturu) po Bruseljski uredbi. Ali lahko sodišče ta predlog zavrže z utemeljitvijo, da upnik zanj nima pravnega interesa. Upnik bi namreč že na Nizozemskem moral predlagati, da se sodna poravnava potrdi kot EIN, saj gre za položaj, ki povsem ustreza Uredbi o EIN za nesporne zahtevke. Ali je sodišče ravnalo prav?